భారత సర్వోన్నత న్యాయస్థానం

27 ఆగస్టు, 1959

గోహార్ బేగం

వర్సెస్

సుగ్గి అలియాస్ నజ్మా బేగం మరియు ఇతరులు

(జాఫర్ ఇమామ్, ఎ. కె.సర్కార్ మరియు కె. ఎన్.వాంచూన్యాయమూర్తులు)

హెబియస్ కార్పస్– పిల్లలను తిరిగి పొందడం కోసం దరఖాస్తు – కోర్టు బాధ్యత – ప్రత్యామ్నాయ పరిహారం, ఒక సూత్రం, ప్రత్యమన్యాయ పరిష్కారం – సూత్రాలు వర్తిస్తాయి – క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, 1898 (V ఆఫ్ 1898), సెక్షన్. 49r.

ఒక పెళ్లికాని సున్నీ ముస్లిం చట్టసమ్మతం కాని ఆడ బిడ్డకు తల్లి, క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ సెక్షన్ 49I ప్రకారం ప్రతివాది నుండి బిడ్డను తిరిగి పొందడం కోసం దరఖాస్తు చేసింది.

నిర్ణయించబడినది, మహ్మదీయ చట్టం ప్రకారం చట్టసమ్మతం కాని ఆడ శిశువు తల్లి ఆ బిడ్డ సంరక్షణకు అర్హురాలు. అటువంటి బిడ్డను తన తల్లి యొక్క కస్టడీకి పునరుద్ధరించడానికి నిరాకరించడం , క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ యొక్క సెక్షన్.49I యొక్క అర్థంలో పిల్లల అక్రమ నిర్బంధానికి దారి తీస్తుంది . దరఖాస్తు యొక్క ప్రయోజనం కోసం పిల్లల పితృత్వానికి సంబంధించిన వివాదం అసంబద్ధం .

విచక్షణను న్యాయపరంగా వినియోగించకుంటే హైకోర్టు యొక్క విచక్షణాధికారాలపై సుప్రీంకోర్టు జోక్యం చేసుకుంటుంది. నిర్ణయించబడినది, అలాగే, పిల్లల సంరక్షణ ఆర్డర్ చేయడానికి ముందు కోర్టు వారి సంక్షేమాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని కూడా పేర్కొంది.

నిర్ణయించబడినది, ఇంకా, ఒక వ్యక్తికి గార్డియన్ మరియు వార్డ్స్ చట్టం కింద పరిహారం ఉందనేది వాస్తవం , క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ s 49Iకింద అతనికి పరిహారం నిరాకరించడం సమర్థనీయం కాదు.

నిర్ణయించబడినది, ఇంకా, హేబియస్ కార్పస్ యొక్క రిట్‌లను జారీ చేయడంలో , పసిపాప విషయంలో వారి సంరక్షణ నిర్దిష్ట వ్యక్తి వద్ద ఉంచాలని ఆదేశించే అధికారం న్యాయస్థానాలకు ఉందని పేర్కొంది.

ది క్వీన్ v. క్లార్క్, (1857) 7 E.L. & B.L. 186 మరియు ది కింగ్ v. గ్రీన్‌హిల్, (1836) AD & E. 624, ఆధారపడింది.

జరా బీబీ v.అబ్దుల్ రజాక్ ,(1910) XII Bom. L.R. 891; సుబ్బుస్వామి గౌండెన్ v. K. కామాక్షి అమ్మాళ్,(1930) I.L.R. 53 Mad. 72 మరియు రామ అయ్యర్ v. నట రాజ అయ్యర్,A.I.R. 1948 Mad. 294, సూచించబడింది.

క్రిమినల్ అప్పీల్ అధికార పరిధి: క్రిమినల్ అప్పీల్ నం. 11 ఆఫ్ 1959.

1958లోని క్రిమినల్ అప్లికేషన్ నం. 508లో బాంబే హైకోర్టు ఏప్రిల్ 30, 1958 నాటి తీర్పు మరియు ఆర్డర్ నుండి ప్రత్యేక అనుమతి ద్వారా అప్పీల్ చేయబడింది.

అప్పీలుదారు కోసం కె. ఎం. దేశాయ్ మరియు ఐ. ఎన్. ష్రాఫ్.

గణపత్ రాయ్, ప్రతివాదులు నం. 1 నుండి 4 మరియు 6 వరకు.

కె. ఎల్. హాతీ మరియు ఆర్. హెచ్.ధేబర్, ప్రతివాది నం. 5, కొరకు 598

1959. ఆగష్టు 27. కోర్టు తీర్పును వెలువరించిన వారు,

సర్కార్ న్యాయమూర్తి:- అప్పీలుదారు అవివాహిత అయిన సున్నీ ముస్లిం మహిళ . ఆమెకు అంజుమ్ అనే అక్రమ సంతానంగా పుట్టిన ఆడశిశువు ఉన్నది. అప్పీలుదారు బొంబాయిలోని హైకోర్టులో క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ యొక్క సెక్షన్ 491 ప్రతివాదుల నుండి పిల్లల సంరక్షణను తిరిగి పొందడానికి దరఖాస్తు చేసారు. ఆ దరఖాస్తును తిరస్కరించబడింది. అందుకే ఈ అప్పీలు.

అప్పీలుదారు కేసు ఇలా ఉంది: ఆమె ఒక పన్నా బాయి కుమార్తె. ప్రతివాది కనీజ్ బేగం పన్నా బాయి సోదరి. కనీజ్ బేగంను ప్రతివాదిగా సూచించడం అనుకూలమైనది , పన్నా బాయి నుండి అప్పీలుదారుని తీసుకొని ఆమెను పెంచింది. 1951కి ముందు ప్రతివాది ఆమెను ఇద్దరు వ్యక్తుల సంరక్షణలో ఉంచారు మరియు తద్వారా ఆమె డబ్బు సంపాదించారు. 1951లో అప్పీలుదారు ఒక త్రివేదిని కలిసినది మరియు అప్పటి నుండి ఆమె అతని ప్రత్యేక సంరక్షణలో నిరంతరం జీవిస్తోంది. అప్పీలుదారు 1954 వరకు జబల్‌పూర్‌లో త్రివేదితో ఉన్నది . సెప్టెంబర్ 4, 1952న, చెప్పిబడిన త్రివేది ద్వారా ఆమెకు అంజుమ్ అనే బిడ్డ జన్మించింది. నవంబర్ 1953లో ఆమెకు యూసుఫ్ అలియాస్ బబుల్ అనే మరో బిడ్డ పుట్టింది. 1954లో ఉన్న అప్పీలుదారుతో ఉన్న ఇద్దరు పిల్లలు , ఆమెతో నివసిస్తున్న ఆమె తల్లి , మరియు త్రివేది

జబల్పూర్ వదిలి బొంబాయిలో నివసించడానికి వచ్చారని చెప్పారు. బొంబాయికి వచ్చిన తర్వాత , త్రివేదికి స్వంత వసతి దొరకకపోవడంతో కొంతకాలం తన బంధువులతో కలిసి నివసించాడు. ఈ సమయంలో , అప్పీలుదారు ఆమె పిల్లలు మరియు తల్లితో కలిసి బొంబాయిలో నివసిస్తున్న సమయంలో ప్రతివాది త్రివేది ప్రతిరోజూ అప్పీలుదారుని నివాసంను సందర్శించేవారు. జనవరి 1956లో అప్పీలుదారు త్రివేదితో యూనస్ అలియాస్ చందు అనే మూడవ బిడ్డను కన్నారు. యునస్ పుట్టిన తరువాత , త్రివేది అప్పీలుదారుని , ఆమె తల్లి మరియు ఇద్దరు చిన్న పిల్లలను బొంబాయి సమీపంలోని ఖండాలా అనే హిల్ స్టేషన్‌కి తీసుకువెళ్లారు మరియు వారు మూడు లేదా నాలుగు నెలలు అక్కడే ఉన్నారు. అప్పీలుదారు ఖండాలాకు వెళ్ళిన సమయంలో , ప్రతివాది తాత్కాలిక వీసాపై పాకిస్తాన్‌కు వెళ్లారు మరియు ఆమె బహుశా అప్పీలుదారు సమ్మతితో బిడ్డ అంజుమ్‌ను తీసుకువెళ్లింది , ఖండాలా నుండి తిరిగి వచ్చిన తర్వాత , త్రివేది తన కోసం,మెరైన్ డ్రైవ్ , బొంబాయి దెగ్గర ఒక ఫ్లాట్‌ను పొందగలిగాడు మరియు అప్పీలుదారు ఆమె తల్లి మరియు ఇద్దరు కుమారులతో కలిసి అక్కడ అతనితో ఉండడం ప్రారంభించారు. ఏప్రిల్ 1937లో త్రివేది బొంబాయిలోని వార్డెన్ రోడ్‌లోని మరో ఫ్లాట్‌లోకి అప్పీలుదారు , తన ఇద్దరు చిన్న పిల్లలు మరియు తల్లితో కలిసి మారారు ,మరియు అప్పటి నుండి వారితో కలిసి నివసిస్తున్నారు. ప్రతివాది అంజుమ్‌తో పాకిస్తాన్ నుండి తిరిగి వచ్చిన తరువాత , మెరైన్ డ్రైవ్‌లోని ఫ్లాట్‌లోకి మారిన అప్పీలుదారు, అంజుమ్‌ను తన వద్దకు పంపమని ప్రతివాదిని కోరారు , కానీ ప్రతివాది అందుకు నిరాకరించారు . అప్పటి నుంచి బాల అంజుమ్ సంరక్షణను అప్పీలుదారుకు పునరుద్ధరించేందుకు ప్రతివాది నిరాకరిస్తూనే ఉన్నారు.

ఈ పరిస్థితుల్లో, ఏప్రిల్ 18, 1958న క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ యొక్క సెక్షన్ 491 క్రింద అప్పీలుదారు తన దరఖాస్తును పెట్టుకొన్నారు. ప్రతివాది పట్టుబట్టి అంజుమ్‌ను ఏ రోజునైనా పాకిస్తాన్‌కు తరలిస్తారని మరియు అంజుమ్ కోసం ఇప్పటికే వీసా అందుబాటులో ఉందని ఆమె పేర్కొంది. పార్టీల మధ్య సంబంధాల దృష్ట్యా తాను ఇంతకుముందు ఈ విషయాన్ని కోర్టుకు తీసుకెళ్లలేదని కూడా ఆమె పేర్కొంది. దరఖాస్తు తేదీనాటికి ప్రతివాది పాకిస్థాన్‌లో ఉన్నారు . అయితే ఆమె బిడ్డ అంజుమ్‌ని తనతో తీసుకెళ్లలేదు , కానీ ఆమెను బొంబాయిలోని తన ఫ్లాట్‌లో ఆమె బంధువు సుగ్గి మరియు ఆయ , రోజీ భంగేరాకు అప్పగించారు. బిడ్డను చూసుకోవాలని ప్రతివాది తన సోదరి బీబీ బానూ మరియు ఆమె భర్త మహమ్మద్ యాకూబ్ మున్షీని కోరినట్లు అప్పీలుదారు పేర్కొన్నారు. అప్పీలుదారు ఈ నలుగురిని మాత్రమే ఆమె దరఖాస్తుకు ప్రతివాదులుగా చేశారు. తరువాత, ప్రతివాది తిరిగి బొంబాయికి వచ్చినప్పుడు , ఆమె కూడా దరఖాస్తుకు పార్టీగా మారింది. పిల్లలతో తమకు ఎలాంటి సంబంధం లేదని , అనవసరంగా దరఖాస్తులో భాగస్వాములను చేశారని మిగతా

ప్రతివాదులు హైకోర్టులో వాదించారు. వారు ఈ అప్పీల్‌లో కనిపించలేదు , అయితే వారు దరఖాస్తు చేసుకున్నప్పుడు పిల్లవాడు అంజుమ్ యొక్క రక్షణ బాధ్యత అప్పీలుదారుకు అప్పగించలేదని స్పష్టంగా తెలుస్తుంది మరియు వారు దాఖలు చేసిన అఫిడవిట్‌లు ప్రతివాది కనీజ్ బేగం పట్ల వారి సానుభూతిని కలిగి ఉన్నారని ఎటువంటి సందేహం లేదు. బొంబాయి రాష్ట్రం కూడా దరఖాస్తులో ప్రతివాదిగా చేయబడింది , అయితే అది కేవలం పద్ధతికి సంబంధించిన విషయం. రాష్ట్రానికి ఈ కేసు నందు ఆసక్తి లేదు మరియు విచారణలో ఎటువంటి భాగం తీసుకోలేదు.

అప్పీలుదారు దరఖాస్తులో చేసిన కొన్ని ఆరోపణల్లో నిజానిజాలను తిరస్కరిస్తూ పెట్టుకున్న దరఖాస్తును ప్రతివాది వ్యతిరేకించారు. చిన్నారి అంజుమ్‌కు త్రివేది తండ్రి అన్న విషయాన్ని ఆమె కొట్టిపారేసింది మరియు తండ్రి సమీన్ నాక్వీ అనే షియా ముస్లిమని చెప్పింది. అప్పీలుదారు తల్లి తనకు చాలా చిన్నతనంలో పెంచడానికి తనకు అంత స్తోమత లేదని , అప్పీలుదారుని తనకు ఇచ్చిందని ఆమె చెప్పింది , అప్పటి నుండి అప్పీలుదారు తనతో పాటు ఉంటూ , త్రివేదితో కలిసి తన ఫ్లాట్‌ను విడిచిపెట్టింది , 1956లో పాకిస్థాన్‌లో ఆమె తాత్కాలికంగా లేనప్పుడు. ఆరోపించినట్లుగా అప్పీలుదారుని ఏ వ్యక్తినైతే ఉంచినదో తనతో జీవించేలా చేశానని చెప్పాడాన్ని ఆమె తిరస్కరించింది. అప్పీలుదారు వివాహం చేసుకుని పరిశుభ్రమైన మరియు గౌరవప్రదమైన జీవితాన్ని గడపాలని తాను భావించానని , అయితే ఇతర విషయాలు తనపై ప్రభావం చూపాయని మరియు ఆమె త్రివేదితో అతని ఉంపుడుగత్తగా జీవించడానికి వెళ్లిందని ఆమె వాదించింది. ఆ బిడ్డ అంజుమ్‌ను అప్పీలుదారు కలవడాన్ని అడ్డుకోలేదని ఆమె తిరస్కరించింది. చిన్నారి అంజుమ్‌ను ఎంతో శ్రద్ధగా , చూసుకుంటున్నానని విన్నవించారు మంచి స్కూల్‌లో చేర్పించి తన కోసం ప్రత్యేకంగా ఆయాను ఉంచానని ఆమె వాదించింది. తాను కూడా బాగానే ఉన్నానని , బిడ్డను బాగా చూసుకునేంత స్థోమత ఉందని చెప్పింది. అప్పీలుదారునీతో కలిసి జీవించడం పిల్లలకి శ్రేయస్కరం కాదని ఆమె వాదించింది , ఎందుకంటే ఆమె తనను తిప్పిపంపగల వ్యక్తిని ఉంచుకుని ఉన్నది , అప్పుడు మరొక వ్యక్తి నుండి రక్షణ పొందవలసి ఉంటుంది. తనకు సొంత బిడ్డ లేదని , తన సొంత బిడ్డలా చూసుకుంటున్న అంజుమ్ అంటే తనకు చాలా ఇష్టమని చెప్పింది.

ఈ కేసు ప్రత్యేకించి పిల్లల పితృత్వానికి సంబంధించి , ప్రతివాది అప్పీలుదారుని వేర్వేరు వ్యక్తులను ఉంచుకుని జీవించేలా చేశారా మరియు ఆమె పిల్లలను కలవకుండా అప్పీలుదారుని నిరోధించిందా అనే అనేక వివాదాస్పద ప్రశ్నలను లేవనెత్తిందని హైకోర్టు న్యాయమూర్తులు గమనించారు. సెక్షన్ 491 కింద దరఖాస్తులో ఇది కోర్టు విధి కాదని తెలుసుకున్న

న్యాయమూర్తులు ,అటువంటి వివాదాస్పద వాస్తవాలపై ఫలితాలను నమోదు చేయడానికి మరియు ఈ పరిస్థితులలో , పిల్లల సంరక్షణ కోసం గార్డియన్ మరియు వార్డుల చట్టం ప్రకారం సివిల్ కోర్టును తరలించడం అప్పీలుదారుకు సరైన వేదిక. బిడ్డను ప్రతివాదులు చట్టవిరుద్ధంగా మరియు అక్రమంగా నిర్బంధించలేదని వారు ప్రాథమికంగా సంతృప్తి చెందారని తెలుసుకున్న న్యాయమూర్తులు, అప్పీలుదారుని దరఖాస్తును తోసిపుచ్చారు.

హైకోర్టు న్యాయమూర్తుల అభిప్రాయాన్ని మనం మెచ్చుకోలేకపోతున్నాం. వారు ప్రస్తావించిన వివాదాస్పద వాస్తవాలు దరఖాస్తు నిర్ణయానికి పూర్తిగా సంబంధం లేనివిగా మాకు అనిపిస్తోంది. వివాదాస్పదమైన ఈకేసులో సమస్యకు సంబంధించిన ఒక్క వాస్తవాన్ని కూడా మేము కనుగొనలేకపోయాము. చాలా స్పష్టంగా మరియు వివాదానికి అతీతంగా ఉన్న వాస్తవాలు ఇవి. బాల అంజుమ్ ఒక ముస్లిం మహిళ అయిన అప్పీలుదారు యొక్క చట్ట సమ్మతం కాని కుమార్తె. దరఖాస్తు తేదీకి ఆ బిడ్డ వయస్సు ఆరేళ్లలోపు ఉంది మరియు ఇప్పుడు ఆమె వయస్సు కేవలం ఏడు సంవత్సరాలు. అప్పీలుదారు వృత్తిరీత్యా పాటలు పాడే అమ్మాయి మరియు ప్రతివాది కూడా. అప్పీలుదారు తన అఫిడవిట్‌లో ప్రతివాది ఒక వ్యక్తిని ఉంచుకున్నదని మరియు దీనిని ప్రతివాది ఖండించలేదని పేర్కొంది. ఆమె గౌరవప్రదమైన జీవితాన్ని గడుపుతున్న వివాహిత అని ఇది ప్రతివాది కేసు కాదు. వాస్తవానికి ఆమె త్రివేదిని అప్పీలుదారుని అతని భార్యగా భావించి తన ఫ్లాట్‌లో నివసించడానికి అనుమతించిందని మరియు "లాడ్జింగ్ మరియు బోర్డింగ్ ఛార్జీల " కోసం అతని నుండి డబ్బు తీసుకున్నట్లు ఆమె అంగీకరించింది. త్రివేది పిల్లల పితృత్వాన్ని అంగీకరిస్తూ , ఆమెను తన సొంత బిడ్డలా సక్రమంగా పెంచుతామని ప్రమాణం చేశారు. అతను తగినంత స్తోమత కలిగిన వ్యక్తి మరియు అప్పీలుదారు అతనితో తన ఉంపుడుగత్తెగా చాలా కాలం జీవించారు.

ఈ వివాదాస్పద వాస్తవాలపై చట్టంలో స్థానం స్పష్టంగా ఉంది. ఈ కేసుకు వర్తించే మహమ్మదీయ చట్టం ప్రకారం , అంజుమ్ యొక్క తండ్రి ఎవరైనప్పటికీ , ఆమె చట్ట సమ్మతంకాని కుమార్తె అయిన అంజుమ్ యొక్క సంరక్షణకు అప్పీలుదారు అర్హులు. పిల్లల సంరక్షణపై ప్రతివాదికి ఎలాంటి చట్టపరమైన హక్కు లేదు. బిడ్డను అప్పీలుదారుకు అప్పగించడానికి ఆమె నిరాకరించడం వలన సెక్షన్.491 అర్థంలో పిల్లల అక్రమ నిర్బంధానికి దారితీసింది . శిశువుల అప్పగింతకు సంబంధించి హేబియస్ కార్పస్ రిట్‌లకు సంబంధించిన ఆంగ్ల కేసులలో ఈ స్థానం స్పష్టంగా గుర్తించబడింది.

ది క్వీన్ v. క్లార్క్‌లో (1) లార్డ్ కాంప్‌బెల్,, సి. జె., వద్ద చెప్పారు. P.193:

"కానీ పెంపకం కోసం సంరక్షకత్వంలో ఉన్న పిల్లవాడికి సంబంధించి , సంరక్షకుని అదుపు నుండి చట్టవిరుద్ధంగా నిర్బంధించబడినప్పుడు, పిల్లవాడు చట్టవిరుద్ధంగా జైలులో పెట్టబడాలి ; మరియు అతనిని ప్రసవించినప్పుడు , పిల్లవాడు స్వేచ్ఛగా ఉంచబడాలి."

మన దేశంలోని న్యాయస్థానాలు స్థిరంగా అదే అభిప్రాయాన్ని కలిగి ఉన్నాయి. ఈ ప్రయోజనం కోసం ఇకపై ఉదహరించిన భారతీయ కేసులను సూచించవచ్చు. సెక్షన్ 491 యొక్క నిబంధనలు స్పష్టంగా ఈకేసుకు వర్తిస్తుంది మరియు అప్పీలుదారు, అడిగిన ఉత్తర్వులకు ఆమె అర్హురాలు

అందువల్ల బాల అంజుమ్‌ను చట్టవిరుద్ధంగా లేదా అక్రమంగా నిర్బంధించలేదని హైకోర్టు న్యాయమూర్తులు స్పష్టంగా తప్పు చేశారని మేము భావిస్తున్నాము. గౌరవ న్యాయమూర్తులు తమ అభిప్రాయానికి మద్దతుగా ఎటువంటి కారణం చెప్పలేదు మరియు చట్టం దృష్టిలో నిలకడలేనిదని మా మనస్సులో స్పష్టంగా ఉన్నాది .

ఉత్తర్వులు చేయడానికి ముందు , సంబంధిత శిశువు యొక్క సంక్షేమాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని కోర్టు ఖచ్చితంగా కోరబడుతుంది. ఇప్పుడు ఆమెను ప్రతివాదితో ఉంచడం చిన్నారి అంజుమ్‌కు ప్రయోజనమని భావించాల్సిన అవసరం లేదు. దీనికి సంబంధించి , హైకోర్టులో విచారణలో ఏదో ఒక దశలో పార్టీలు ఒక పరిష్కారానికి వచ్చినట్లు తెలుస్తోందని, దాని ద్వారా బిడ్డ అంజుమ్ అప్పీలుదారు యొక్క సంరక్షణలో ఉంటుందని మరియు ప్రతివాది కలవడానికి ఉంటుందని అంగీకరించబడింది. ఉన్నత న్యాయస్థానంలోని న్యాయమూర్తులు ఈ పరిష్కారానికి సంబంధించి ఉత్తర్వులు ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా లేరు , ఎందుకంటే వారు చెప్పినట్లుగా , "ఇది మైనర్ యొక్క ప్రయోజనం మరియు సంక్షేమం కోసం కనిపించడం లేదు ". ఇక్కడ కూడా వారు తమ అభిప్రాయానికి కారణం చెప్పలేదు. రెండు పార్టీలూ పాటలు పాడే అమ్మాయిల సంఘానికి చెందినవి. ఇద్దరి ఇంట్లోనూ ఒకటే వాతావరణం ఉంటుంది. తల్లిగా అప్పీలుదారు ప్రతివాది కంటే బిడ్డను బాగా చూసుకుంటారని ఆశించవచ్చు. త్రివేది పిల్లల పితృత్వాన్ని అంగీకరించారు. కాబట్టి చట్టంలో బిడ్డ అతనిచే పోషణకై దావాను చేయవచ్చు. ప్రతివాదిపై ఆమెకు అలాంటి హక్కు లేదు. పిల్లల యొక్క ఆసక్తులు ఎలా ఉన్నాయో మేము ఒక్క కారణాన్ని కనుగొనలేకపోయాము.

(1) (1857) 7 E.L. & B.L.186: 119, E.R. 1217

ఆమెను అప్పీలుదారుతో కాకుండా ప్రతివాది సంరక్షణలో ఉంచినట్లయితే మరింత మెరుగైన సేవలు అందుతాయి.

పిల్లల సంరక్షణ కోసం గార్డియన్ మరియు వార్డుల చట్టం ప్రకారం కొనసాగవలసిందిగా అప్పీలుదారుని ఎందుకు అడగాలి అనే కారణం మాకు కనిపించదు. ఆమెకు అలా చేసే హక్కు ఉంది. కానీ ఆమె కోడ్ యొక్క 491 కింద పిల్లల సంరక్షణ సంబంధించిన ఆర్డర్‌పై స్పష్టమైన హక్కు కూడా ఉంది . గార్డియన్స్ మరియు వార్డుల చట్టం ప్రకారం ఆమెకు హక్కు ఉందనే వాస్తవం కింద సెక్షన్ 491 లో ఉన్న హక్కును నిరాకరించడం సమర్థనీయం కాదు . ఇకపై ఉదహరించిన కేసుల నుండి కనిపించే విధంగా ఇది బాగా స్థిరపడింది.

ప్రతివాది తరపు న్యాయవాది మాట్లాడుతూ, హైకోర్టు ఉత్తర్వులు విచక్షణతో కూడిన ఉత్తర్వులు కాబట్టి మేము జోక్యం చేసుకోకూడదు. అయితే గౌరవ న్యాయమూర్తులు వారు చేసిన విధంగా తమ విచక్షణను వినియోగించుకోవడానికి దారితీసిన ఏ కారణాన్ని పేర్కొనలేదు. విచక్షణాధికారం న్యాయపరంగా అమలు చేయబడిందని మేము సంతృప్తి చెందలేదు.

హైకోర్టు తీర్పు తప్పు అని, దానిని రద్దు చేయాలని మా అభిప్రాయం స్పష్టంగా ఉంది.

హేబియస్ కార్పస్ యొక్క రిట్ జారీ చేయడంలో ఒక శిశువు విషయంలో తన సంరక్షణ నిర్దిష్ట వ్యక్తి వద్ద ఉంచాలని ఆదేశించే అధికారం కోర్టుకు ఉందని ఇంగ్లాండ్‌లో మరింత బాగా స్థిరపడింది. ది కింగ్ v. గ్రీన్‌హిల్‌లో (1) లార్డ్ డెన్మాన్, సి జె., ఇలా అన్నారు :

"హెబియస్ కార్పస్ ద్వారా ఒక శిశువును కోర్టు ముందు ప్రవేశపెట్టినప్పుడు , అతను ఎంపిక చేసుకునే వయస్సులో ఉన్నట్లయితే, అతను ఎక్కడికి వెళ్లాలో ఎన్నుకోవటానికి కోర్టు అతనిని వదిలివేస్తుంది. అతను ఆ వయస్సులో లేకుంటే మరియు దిశను కోరుకోవలసి ఉంటుంది. అతనిని ప్రమాదాలు లేదా సమ్మోహనాలకు మాత్రమే బహిర్గతం చేయండి , అలాంటి సమయంలో అతనిని సరైన సంరక్షణలో ఉంచడానికి కోర్టు తప్పనిసరిగా ఆదేశించాలి."

ది క్వీన్ v. క్లార్క్ (2) కూడా చూడండి. హాల్స్‌బరీస్ లాస్ ఆఫ్ ఇంగ్లాండ్‌లో, వాల్యూమ్. IX, ఆర్టికల్. 1201 వద్ద p. 702 చెప్పబడింది;

" శిశువుల విషయంలో తరచుగా జరిగే విధంగా , అదే వ్యక్తి యొక్క కస్టడీ కోసం విరుద్ధమైన దావాలు లేవనెత్తినప్పుడు , అటువంటి దావాలు విచారించడానికి తిరిగి వచ్చినప్పుడు .

(1) (1836) 4 AD & E 624, 640; III ER 922, 927.

(2) (1857) 7 E,L, & BL 186; 119 ER 1217.

హెబియస్ కార్పస్,రిట్ ద్వారా, సంరక్షణను సరైన వ్యక్తికి ఇవ్వబడుతుంది.

సెక్షన్ 491 స్పష్టంగా హెబియస్ కార్పస్ యొక్క స్వభావం యొక్క ఆదేశాలకు సంబంధించినది. హెబియస్ కార్పస్ యొక్క రిట్ సమస్యకు వర్తించే ఆంగ్ల సూత్రాలు , కాబట్టి, ఇక్కడ వర్తిస్తాయి. నిజానికి మన దేశంలోని న్యాయస్థానాలు ఎల్లప్పుడూ సె. 491 కింద ఒక తగిన కేసులో పసిబిడ్డ సంరక్షణను దరఖాస్తుదారుడికి అప్పగించేలా నిర్దేశించే అధికారాన్ని ఉపయోగించాయి : రామ అయ్యర్ వర్సెస్ నటరాజ అయ్యర్ (1), జరా బీబీ వర్సెస్ అబ్దుల్ రజాక్ (2) చూడండి), మరియు సుబ్బుస్వామి గౌండన్ v. కామాక్షి అమ్మాళ్ (3). కోర్టులకు ఈ అధికారం లేకపోతే, శిశువుల విషయంలో సెక్షన్. 491 కింద ఉన్న పరిహారం తరచుగా పనికిరానిదిగా మారుతుంది.

అందువల్ల, మేము హైకోర్టు తీర్పును మరియు ఉత్తర్వును పక్కన పెట్టి, బాంబే రాష్ట్రం కాకుండా ఇతర ప్రతివాదులను అప్పీలుదారుకు చిన్నారి అంజుమ్ సంరక్షణ బాధ్యతను అప్పగించాలని ఆదేశిస్తున్నాము. పిల్లను ప్రతివాదులు రిజిస్ట్రార్ , అప్పీలేట్ సైడ్ , బాంబే హైకోర్టు ముందు హాజరుపరచనివ్వండి మరియు రిజిస్ట్రార్ అప్పీలుదారుకు కస్టడీని అప్పగిస్తారు. ప్రతివాదులు ఈ కోర్టులో డిపాజిట్ చేసిన పిల్ల అంజుమ్‌కు సంబంధించిన పాస్‌పోర్ట్ అప్పీలుదారు కోసం రికార్డ్‌పై అడ్వకేట్‌కు ఇవ్వబడుతుంది. గ్రేటర్ బాంబే వెలుపలకు చిన్నారి అంజుమ్‌ను పంపించడాన్ని నిషేధిస్తూ ఆమె అప్పీలుదారుకు అందించే వరకు ఇంజక్షన్ ఉత్తర్వులు కొనసాగుతుంది.

అప్పీల్ అనుమతించబడింది.